

De Confraternitatibus Eccles. Cathed.

ne transi Barb. d. cap. 11. ex num. 80. & seqq. late Gratian. d. cap. 481. ex n. 1. Bobad. in Polit. lib. 5. cap. 8. num. 6. Daniel de Nobilibus d. cap. 49. num. 3. & 6. & docet in additionibus. num. 24. late Bobad. in Polit. lib. 2. cap. 18. num. 228. & relictum Confraternitati, ad piis causas dici relictum tenent plures apud Ricciulum. *Iucubratione*. Ecclesiast. lib. 4. c. 11. num. 19. & ratione hujus pietatis cognoscere posse. Episcopum de omnibus ad eam spectantibus respectu rerum Ecclesiastiarum, non vero secularium, de quibus infra, docut Bobad. d. num. 228.

64 Jamque patet ex dictis, nec Dominicanam familiam, nec Pates Societatis Iesu, nec aliam quamlibet possit erigere novas Christi fidelium secularium confraternitatem, seu congregations cum ufo facorum absque Ordinatio licentia, etiam intuitu Religionis ex decreto congregations apud Barbol. d. c. 11. ex n. 75. cum seqq. Cefped. de exempl. Regular. cap. 24. dubit. 276.

65 Sub qua distinctione judicandum est de bonis confraternitatum, que ubi non apparet ad quem finem ordinantur, in opera pia debent expendi, ut post Abbatem conf. 31. lib. 1. tenet Riccius in *Praxi Clericorum & Gbellarum*, resol. 127. num. 4. secundum moderniorem Impressionem, Barb. d. c. 11. num. 66. nec dubitari potest quin relieta confraternitatis spectant cap. de *Xenodochio*, juncto cap. Ad hoc, de Relig. domib. Barbol. d. cap. 1. num. 81. & pluribus probat Rota in Rom. *Salvator*, seu *Artentat*. 19. folij 1648. coram Arguillies, apud Pignor. de pign. post tracta. dec. 153. num. 5. late Sperellus dec. 153. num. 23. & seqq. ubi plures citat. Et hac ratione, quando Emphytente bona transeunt in Confraternitatem, potest Ecclesia dominica directa cogere confraternitatem ad vendendum illa infra annum, etiam si consistori in simplici Collegio: Rota decima 603. part. 1. recentior. Ricciulus d. lib. 4. cap. 11. num. 21. & ea ipso etiam ratione, licet agatur inter laicos & utili domino pertinente ad Ecclesiam, tanquam de Ecclesiastico judicandum est, nec sperandum utile laicorum, a directo Clericorum: ex Duran. dec. 30. num. 2. & dec. 70. in princ. & pluribus aliis, reliqua contraria opinione, late defendit Rota post tractat. Merlin. d. dec. 152. num. 4. & 5.

66 Nec oblati distincho Deciani in tractat. Crimin. lib. 4. cap. 9. ex num. 41. & aliorum quos referit Azevedo in 10. num. 24. lib. 1. vel si in eo exercetur aliquod opus: ex Mastrili dec. 110. num. 16. plures apud Ricciulum d. lib. 4. c. 11. ex num. 1. 2. & 3. cum seqq.

67 Ex quibus infertur, Confraternitatis Laicorum consistentes in simplici collegio personorum, circa approbationem, non dici loca pia, sed sustinere vicem personae: ex pluribus adductis a Ricciulo num. 4. Portoles supra, d. num. 2. qui num. seq. predictam Conclusionem extendit, etiam si Oratorium habent, & Mafias celebrant: quis semper dicitur Collegium personarum, sicut pari modo dicitur calo quo ad aliquo Sancto denominatur, etiam si habeat Capellam secretam, & etiam si per Statutum Laicorum disponatur quod locus sit pius, cum hoc ipsi facere non possint: sicuti est converso: text. in cap. Ad hoc, de Relig. domib. ubi DD. Nec intercessit quod Ecclesiastici imibi reperiuntur, cum sit Collegium personarum: Quare ut dicatur locus pius, erictio autoritate Apostolica vel Ordinaria fieri debet, vel requiri ut ibi aliquod pius exercetur opus, veluti sustentatio pauperum, vel aliud simile: quia locus pius, & Collegium pium aequaliter ex eo, quod non inspicitur locus, sed causa: ex Rota d. cap. 481. Communem dicens Rota apud Coccinum dec. 210. & dec. 373. num. 8. p. 2. recent. plures apud Ricciulum d. lib. 4. c. 11. num. 13. quem omnino video. Ad idem etiam videndum cum pluribus Bellerus disquis. Cler. p. 1. t. 1. de favor. Cleric. reali, & 5. num. 36. Quatuor Confraternitatis Laicorum, que in simplici constituitur Collegio personarum, circa autoritatem superioris Ecclesiastici, & operis p. i. exercituum non habent, loca pia non sunt: ut optime probat Ricciulus proxime citatus, Cevallos *Commun. contra Communes*, tom. 4. qu. 897. num. 1985. Cujus rationem licet communiter non afferen DD. illam tamen optimam adducit Bellerus proxime citatus, d. num. 86. vers. quoniam, dicens quod esti inibi operis ea exercentur pietatis, locus tamen non dicitur pius: nam

73 sed

Caput Vigesimumquintum.

Sed causa: Gutierrez dicit. cap. 35. num. 4. Gratian. d. discept. 481. num. 2. cum seqq. Ricciulus. d. lib. 2. cap. 18. num. 228. Quod extenditur etiam si convenienter a persona privilegiata, & etiam si testator iustificet quod in ejus bonis non se intromitteret Episcopus: Ricciulus *sapra*, num. 22. qui optimè notat *decimationem* Caprylic 95. contrarium sententiam esse contra communem & receptam Doctorum sententiam. Ex 96 qua resolutione pender, quod relictum generaliter in distributio in opus pium, potest Confraternitati conferri: ex pluribus quos sequitur Riccius in *praxi Confraternitatum*, d. resol. 142. num. 7. Tiraq. de privo, p. Causa, in *pr. fat. pag. 4*. Ricciulus d. c. 11. num. 9. & eadem ratione dispositio captioria in favorem confraternitatum, valeat: per tex. in l. qui de criminis, Cod. de accusationibus: & five agatur contra singulos, five contra totam Communem: Aviles in *nouis recopilit. ad l. 3. tit. 14. lib. 8. numer. 19*. Gutierrez & Ricciulus *sapra*, num. 2. qui num. 3. docet ea ratione propositum factum a Judice Ecclesiastico contra Confraternitatem alteri facta, non valet; sicuti Commissionis hereditatis alteri facta, si non committeretur dispositio bonorum; prout hec latè docet Riccius *sapra*, Resol. 143. & ex 98 eadem ratione, confraternitibus competit restitutio in integrum, etiam adversus tres conformes: ut pluribus ostendit factum Ricciulus d. cap. 11. num. 14.

Ex dictis infertur resolutio illius questionis, an videlicet solutum confraternitati per multum tempus, inducat obligationem annue praefactionis, licet non ostendatur ortus obligationis: Et licet regulariter non debatur, ut per 99 tex. in l. sc. certis anni, Cod. de pastis, nisi immemorabilis solutio probetur, quo casu nullus five ortus obligationis probandus non est; l. cum de in rem vero, 6. ff. de usuris, 101 100 secundum moderniorem Impressionem, contrarium defendens; ubi num. final. extendit ad casum, quo confraternitas auctoritate Romani Pontificis fuerit erecta; quia hoc non potest facere ut persona sit locus, sed quod Collegium sit locutum, cum totum illud quod concernit spiritualitatem, ad Ordinarium pertinet, ut diximus.

Si vero Causa sit spiritualis, veluti receptio, seu inheratio Confratrum, ad Ecclesiasticum pertinet, ut diximus & probat Lotter. de re benef. lib. 2. q. 10. num. 52. Bobad. in Polit. lib. 2. cap. 1. num. 141. Gutierrez num. 44. sicuti idem procedit in controversiis de precedenti, & similibus; ex 102 Trident. sc. 25. cap. 13. cuius dispositio extendit ad confraternitatem, quia actus sunt Ecclesiastici, ex relatis a Ricciulo cap. 12. num. 5. ex eadem ratione in supradictis casibus contra personam potest procedere, pro delicto admisso in rebus spiritualibus: Gratian. d. cap. 157. num. 5. Lotter. d. c. 10. num. 52. Ricciulus num. 6. itemque procedit respectu beneficium, 9. 43. num. 13. annuo enim praefatio ex mera liberalitate corporis, inducit obligationem in futurum: Rota in *Pampilon. Tractat. de lagarda*, 12. Novemb. 1591. coram Pina decf. 183. num. 5. secundum *Lugd. Impres.* & hoc 103 cap. 12. num. 5. ex eadem ratione in supradictis casibus contra personam potest procedere, pro delicto admisso in rebus spiritualibus: Rota d. dec. 360. num. 7. in Rota d. dec. 360. num. 7. & decennalem praefationem, ad obtinendum sufficere, etiam si Ecclesia contra confraternitatem litigium intentare prefimat, docet Bobad. in Collect. ad tex. in cap. ad *Apostolicam*, de simonia, num. 8. Verallus dec. 166. num. 2. p. 3. Sanlegerius d. numer. 15. & cap. 19. num. 17. Census de *Censibus* qust. 81. num. 15. vers. 2. quia Covar. lib. 1. variar. c. 17. num. 3. Rota apud Pennam dicit. decf. 183. confirmata in eadem 19. Novemb. 1604. decf. 1145. num. 2. 3. & 10. ubi Additio *Eratris mei* nunc Episcopi Barbarensis plures concordates adducit: Latr. in *Annuis*. lib. 1. cap. 5. num. 47. Hieronymus de Monte de *simibus regnatis*, cap. 52. num. 8. & 9. Rodrig. de *Annuis redditibus* lib. 1. qust. 15. numer. 50. In hoc calu, 104 tanquam unus ordinarius potest peti, quidquid antea fuerit solvi confutetur: ostensio enim titulo dubitari non potest: l. 1. C. de *vacatione publici muneris*: Batt. in *l. rescripto*, & fin. ff. de *muneribus & horibus*: Craveta de *antiquitate temporum*, p. vols. num. 9. & 10. attamen quotiescumque onus est invariabile, certum, & uniformiter solutum, onus ordinarius dicitur: Baldus in *l. Plater*, num. 5. Cod. de *Sacra & Antiquitate Ecclesiae*: Card. Tuse. lit. O. conclus. 133. num. 3. & 4. In quo si onus respiciat favorem Religionis, vel piam caufam, confutur inducta hypotheca: Valasco de *hore Emphyte*. num. 20.

An vero translata Confraternitate, enseatur translata annua praefatio: Vide infra: ubi de Translatione Confraternitatem agemus.

Infertur etiam ex dictis legatum, five bona relata confraternitati laicorum pro maritandis virginibus, five pro alio pio opere exercendo, si male aministrarent, vel in usum destinatum non convertarunt, five confraternitas fuerit secularium tantum, five laicorum & Clericorum permixta, semper Judex Ecclesiasticus cognoscet; etiam si te-

cum duobus Adjunctis de Capitulo: nam cum in eis procedat virtute Concilii Tridentini, *cap. 22. cap. 8. & cap. 4. & cap. 25. de Reformat. cap. 6.* ut notavit Gavant. *d. num. 4. si 150* cuti cetera loca Ecclesia Cathedralis cum Adjunctis, ita & illas confraternitates visitare tenetur; juxta notata *d. cap. 25. de reformat. cap. 6. & ibi Sembentes de quo latus suo loco.*

*151 Ea autem omnia ita ex professo pertractanda esse duxi: cùm videam protectionem hanc, quæ nihil aliud est quā simplex Advocatio, malè ab aliquibus pro jurisdictione usurpati; quandoquidem nec Protector ex vi Protectionis tenetur recommendatum defendere, si inquit oprimatur prout verba vice recommendationis tenetur tueri Dominum; ut in terminis Ecclesiastis citato Geminiano *conf. 8. teneat Card. Tull. lib. P. conel. 93. num. 1. & 2. & cum sit nuda ab omni jurisdictione & imperio, telle Lotter. d. lib. 1. q. 1. 152 ex Gail. d. lib. 2. obser. 54. n. 5. vers. Advocatus igitur tutelaris, monet ne quando pretextu hujusmodi protectoria pertinaciously peccetur, dum illud plus regio extenditur, & ad quæstum, privatamque utilitatem transfertur: qua ratione auxilium Protectoris Laici, non nisi pertinentis Ecclesiastico tribuendus est; ex tex. in c. Administratores, 23. q. 4. 5. Lotterius *sopra*, n. 87.**

*153 Si vero scire desideras ex quibus Regis protectione cognoscatur? Dicas breviter quod vel ex immunitate à solutione oneris, vel ex declaratione Principis, quod sub sua erat protectione, vel ex eo quod ruitatione & defensione in casu occurrenti fuciper, vel ex observantia praetexta ex eo quod non fuerit visitata ab Ordinario Confraternitas absque Principis licentia: ut latius videri potest apud Danielem de Nobilibus *d. disp. 49. ex n. 24. n. que ad 27.**

*154 Sed quia diximus, in quibus casibus possit Episcopus visitare Laicorum confraternites, restat nunc in quibus casibus prohibeat, examinare, Inter quos primus est, quando visitatio tributa est alcteti, cum expressa prohibitiōne quod Ordinarius non possit visitare; alias fucus: ex eo quia specialis Visitator facit cælestis generalē: præcipue si commissa fuerit Prelato Regulari, quæ casu privatice 163 quod aliquis concessa videtur visitandi facultas. Ludovitus *decif. 8. num. 3. Garcia de benef. p. 1. & 2. num. 99. & leg. quem sequitur Beltram. in addit. ibi. Riccius d. cap. 15. num. 15. Episcopus enim excludi non potest, nisi in lumine fundationis excludatur per expressam conditionem, quia Concilium similes non tollit fundationes: & etiam hoc casu si specialis visitator negligat, Episcopus potest visitare: cap. tua nobis, de testam. Gratian. *disp. 48.1. num. 23. Garcia. d. cap. 2. num. 98. & ita rescriptissim Paulum V. per speciale Breve sub Dat. Roma 7. Aprilis 1606. testatur Riccius: & casu quo hoc pacto confraternitas visitationem admittere voluerit, Episcopus appellat ad Sedem Apostolicam & confirmabit ipsius decretum: ut in casu occurrenti cum Episcopo Luceno docet Daniel de Nobilibus in additionibus ad d. disp. 49. n. 9. & 59.***

*155 Si vero visitatio attributa fuerit Laico, vel Prelato Seculari; tunc cumulativa data censetur: Daniel de Nobilibus in addit. ad d. disp. 49. num. 41. nam erecta Confraternitate absque speciali Visitatore, tocum pertinet ad Episcopum: Clement. quia contingit, de relig. dom. Riccius n. 16. Quare etiam si in fundatione attributa fuerit visitandi potestas aliqui, nulla facta mentione Episcopi; non impedit cumulativa visitatio: ut ex Garcia & Ludovito probat Riccius d. cap. 8. Garcia de benef. p. 5. c. 1. num. 61.3. Riccius n. 5. Bartoli in Collect. ad d. c. 8. n. 3. Rota apud Tamb. post tract. de Iure Abb. dec. 1.3. n. 3. & late Riccius in Præxi confraternitatum, refol. 1.47. ubi plures citat secundum modernum impressionem, Gratian. *disp. 48.1. num. 2. Ferro Manique de Precedentiis, q. 16. n. 4. Daniel de Nobilibus. d. 49. num. 6. & in addit. ad eandem, n. 32. & utroque plures Doctores citat.**

*156 Quoad confraternites verò non confirmatas seu approbatas ab Ordinario, quæ Laica sunt, cùm non sustineant vicem Collegi, sed personam non possunt visitari ab Ordinario; Zevallos communium opinionem in 4.9.897. n. 98. inscripsi opera exceperunt pia, quorundam inter casu visitatio, ex Trident. d. cap. 8. Garcia de benef. p. 5. c. 1. num. 61.3. Riccius n. 5. Bartoli in Collect. ad d. c. 8. n. 3. Rota apud Tamb. post tract. de Iure Abb. dec. 1.3. n. 3. & late Riccius in Præxi confraternitatum, refol. 1.47. ubi plures citat secundum modernum impressionem, Gratian. *disp. 48.1. num. 2. Ferro Manique de Precedentiis, q. 16. n. 4. Daniel de Nobilibus. d. 49. num. 6. & in addit. ad eandem, n. 32. & utroque plures Doctores citat.**

157 Ex quibus infurta idem procedere in confraternitatibus Laicorum, quæ à Judice Laico sunt tantum confirmatae: quod potest facere in aliqua Arte, ut in Notariis, etiam cum ordinationibus ut in ea sit Rector qui judicet circa præventionem procellum, & in aliis dubius occurribus quæ etiam Judici Laico subiectuuntur: ut per tex. in l. permixtum, ubi Bald. Cod. de horisact. omnium iudicium, & alios tenuit Bobad. in Polt. lib. 2. c. 13. n. 55.

158 Secundo, vivente Fundatore, non potest visitari confraternitas absque ejus consensu: Soufa de Vist. lib. 6. ques. 1.2. Azot. Inf. Mor. par. 2. lib. 3. cap. 40. ques. 12. in fin. plures apud Daniel de Nobil. d. disp. 49. n. 7. & in addit. ad eandem, num. 3.6. & seqq. Bartoli. de univ. iur. Eccles. lib. 2. c. 11. num. 50.

159 Sed si lites in hujusmodi confraternitatibus ortæ fuerint, quæ bono regimini adverterunt, impediri non debet Episcopus de illis cognoscere & compонere: veluti si confitmate Rectoris electionem tenuant, sub praetextu quod

cau-

cautionem non praeflat reddendi computa, ut in facti specie declaratum fuisse referit Dan. de Nobil. in addit. ad d. disp. 49. n. 59.

*171 Pari modo sive Laicalis, sive Ecclesiastica fuerit confraternitas, Episcopus semper potest inquirere an Confrates honestè & Christianè vivant, & hac de causa visitare: Regula enim in eo fundatur, ut laicorum confraternitatis jurisdictioni Regie subiectantur quoad personas, & bona, eo modo quo diximus: & probat Cenedo in questione Canon. q. 22. ex num. 5. usque ad 14. At verò in his que ut Confrates committunt, & in excessibus, Ordinaria Ecclesiastica subfunt: ut optimè distinguat Marius Muta decif. 18. n. 26. & 27. quidquid contrarium sentire videtur Cenedo *sopra* d. n. 14. unde si causa spiritualium fuerint, ad Judicem Ecclesiastico privatè spectabunt, & Benè quidem, 96. distin. 6.2. c. Quanto, de fiducia, Bobad. in Polt. lib. 2. c. 18. num. 22. plures apud Barb. d. c. 11. n. 82.*

173 Sed & hoc quod diximus, cum grano salis intelligendum est: non enim ex eo quod Ecclesiasticus repudiat confraternitas, quoad bona, & res carum dem: idem dicendum est respectu Confratrum, qui cum laici remaneant, certum est eos non effici de jurisdictione Episcopi, nisi in spectabilius ad Jure confraternitatis spiritualium: jurisdictione facultati in carceri salva remanente: ut tenet plures apud Barbos. d. 11.1. ex num. 83. Ratio verò differatur in eo consiliori: nam bona efficiuntur Confraternitatis, & ei unitur, & incorporantur, transmutante in ipsam: atque idem tamquam ei annexa, pia, & Religiosa efficiuntur.

174 cap. Quanto, de fiducia, cum vulgaribus: late Bobad. in Polt. lib. 2. cap. 17. n. 139. Personæ vero cùm nullam de facient traditionem, sed laici ut prius remaneant, ex numeris relatis a Bobad. dist. lib. 2. cap. 18. num. 2.8. solumque opera pietatis exercant, ratio quæ militat in bonis, longe clivera est in personis; ut optimè ratiocinatur Barb. d. cap. 11. num. 83.

*175 Unde cavendum est à Riccio in Præxi Confraternitatum, refol. 1.44. qui dum ambabus jurisdictionibus satisfaciens existimat, ut *principio* notavit, materia non redit callum. Et enim distinguunt, ut in controversia insipidum sit, aut fieri circa res spiritualia, veluti circa modum procedendi in processionibus, habitum portandi, & similia facienda; vel circa actiones profanas: in primo cau, ad Ecclesiastican pertinet, ex c. Indicante, de præfer. cap. De cætero, de fiducia, c. fin. de rebus Ecc. non alien. Secundo vero casu, ad Judicem facultati spectare censet: quia metatemporalium cognitioni ad ipsum pertinet. Quo pacto interpretatur Anan. *mag. 90. & Gratian. dec. 2.32.* Sed salva pace tanti Doctoris, ejus opinio fusinari non valer: cùm in confraternitatibus laicorum, etiam ab Episcopo non approbatis, omne jus spirituale ad ipsum pertinere dignocatur ex Trident. d. cap. 8. & 9. At verò in confraternitatibus Ecclesiasticis, sive Laicorum, sive Ecclesiasticorum fuerint, dum tamen ab Episcopo fuerint approbatæ, nonnus illarum Ecclesiasticum est, & ad Judicem Ecclesiasticum conformatio pertinet, ex Doctoribus superioriis citatis: & late probat Barbos. in P. & for. alleg. 7.5. n. 58. & in collect. ad Conc. d. 176. 2.2. c. 9. n. 12.*

*177 Jamque ex dictis patet, quod in præscribendis bonis librum confraternitatim, idem tempus requiritur quod in præscribendis aliis bonis Ecclesiasticis: Borginus dec. 17. n. 69. Riccius d. cap. 11. num. 17. In ille confraternitatis gaudent privilegiis refutacionis in integrum; Sfortia de in integrum refutacione q.3. art. 6. n. 45. w. In contraria: quod etiam extenuit adversus tres Conformes; Cenedo dec. 51. n. 8. p. 1. Mafrillo dec. 110. n. 15. & 16. Gratian. *disp. 48.7. 189. 8.6. quem omnino vide.* De hoc etiam est optimæ decisi Duani in Romana 7. Februario 1629. dec. 130. inter eius imprimis, que declarat quod si confraternitas sit laicorum, tale etiam est Jus Patronatus. Ad idem est optimæ decisi Merlini 407. per toram, ubi plures citat alias. Sed doctrina hac sit temperanda est, ut quotiescumque ex bonis laicalibus fundatur beneficium, & Confraternitate laicorum fuerit*

178 Frances de Eccles. Cathedr. 191

Si testator conditionem apponat quod Episcopus in execu-
tione sua voluntatis se intromittere non valeat; cum ea
conditio turpis sit, & contra dispositionem Tridentini d.
seff. 22. de reformat. cap. 8. nec quisquam possit disponere
quoniam leges in suo testamento locum habeant: *i. Nemo po-
test, ff. de legatis i. cum vulgaribus;* & Confraternitas quo-
ad hoc subjaceat Episcopo: ex late traditis à Mario Mutu-
de, 8. ex n. 19. *u. que in finem, ubi in facti contingentia Pa-
normi, sic esse judicatum tefatur.*

111 Unde controversias Confraternitatum laicorum, quæ respi-
rituales non tangunt, sed merè temporales sunt, Judges
seculares & laici cognoscere debent: *Spirituales vero Ecclesias-
ticus;* & ita intelligendos esse Ananiam singulari 90.
& Gratian. decif. 3.2. num. 7. docet Riccius in praxi confrater-
nitatum, resol. 144. n. 3., ubi optimè distinguunt inter cau-
tas spirituales, & temporales: ita ut illæ ad Ecclesiasticum,
hæc vero ad laicum pertineant: quæ distinctionis in confrater-
nitatibus laicorum tantum locum habete potest, cum in Ecclesiasticis confraternitatibus circa omnia, cognitione ad
Episcopum pertineat, ut *super diximus;* & hac ratione si
controversia fuerit de includendis, vel exclusandis Con-
fratribus, omnino ad Ecclesiasticum pertinet: Gutierry-
ez d. cap. 35. num. 4. Bobad. in Polit. lib. 2. cap. 17. n. 141.
& super notavimus. Unde omnia quæ spectant & respi-
ciunt Confrates, ut laici sunt, ad forum pertinent secula-
re; quæ vero spiritualiter concubunt, ad Ecclesiasticum:
ita DD. citati. Nihil enim refert quod auctoritate Episco-
pi fundata fuerit, vel non; dummodo in ea opera Charita-
tis exercantur: quia hæc privilegium non datum loco, sed
causa: plures apud Dianam, resol. mor. p. 4. trast. 1. resol.
37. Quo pacto intelligendi sunt Magoni. in decis. Lucensi 19.
num. 16. & Camillus Borrellius in summa decisionem, sit. de
Sacrofamilia Eccles. numer. 39. dum dicunt locum pium
Confraternitatis, qui non est consecratus ad modum Eccle-
siae, fine Clericis, fine Campanili, Cœmetrio & sepulta-
ri; sine publica celebratione, & in quo Episcopus sive Ju-
ra non exercet, conferi profanum: Et hac ratione quo-
rum agitur de rebus spiritualibus tangentibus, velut cir-
ca legata, quæstus seu eleemosynas, circa bona communia,
circa ingressum, vel egressum confratum, vel alia similia,
omnia ad Judicium Ecclesiasticum spectant: cum vero de-
re profana, ad Judicium faciemunt: ut latè refolvit Bobad.
in Polit. lib. 2. cap. 17. n. 139. juncto n. 141. & c. 18. n. 228.
qui male inter causas profanas, differentias in processio-
bus notavit, quæ ad Judicium Ecclesiasticum pertinient: ut
infra videbitur.

114 Quare Oratorium in hoc casu, quando non celebratur
in Confraternitate ereta auctoritate Episcopi cum destina-
tione aliquo operi pii, assimilatur Oratoriis existentibus
in dominis Magnatum, in quibus licet de Ordinariis licen-
tia celebretur, tamen pia loca non dicuntur, sed domus
privatorum: ut post Bald. & Abbat. sequitur Riccius d.
lib. 4. c. 11. num. 5. quasi fecerit sibi in publicis; ut pluribus te-
nent sub hac distinctione Diana resol. mor. p. 1. tr. 1. resol. 18.
Marius Itala de Immun. Eccles. cap. 4. 5. 4. per tot. & propter
eandem rationem predictam conclusionem extendit Ric-
cius. num. 6. etiam si locus, in quo convenient, denominatur
aliquo Sando: Rota decif. 574. num. 6. par. 1. diver-
sum, vel si habeat Campanellam, etiam si talis locus ubi
congregantur sit subiectus Episcopo, dummodo ipsius con-
fensus non interveniat: ut per Ricciu. proxime citatum,
n. 8. sufficit tamen Ecclesia pro indicio Ecclesiastici loci, ex
Rota post trast. Merlin. de pignor. dict. 142. num. 5.
& 6.

115 Quo pacto conciliantur auctoritates Doctorum asteren-
tiuum ad Episcopum pertinere causas confraternitatum judicare,
five finit quoad res, five quoad bona; sed non quoad Capel-
las: ex declaratione Sacra Congregationis, quam referat
Riccius d. num. 3. unde licet contraria declarationem
referat Selius apud Barbol. in d. c. 8. n. 13. tamen dissidentes
declarationes, eo modo ad concordiam reduci posse credo,
ut Capella seu Altaria visitari possint respectu administrationis
bonorum confraternitatum, non vero circa ea quæ
administrationem Regularium respiciunt, ex supradictis,
juncto Barbol. d. alleg. 75. num. 24. & seq. Et hac ratione
potest Ordinarius compellere Confrates ad reddendum,

Nobilibus in additionibus ad disputationem 49. n. 36. Unde
Laici administratores Hospitalium, confraternitatis, Moni-
tis pietatis, & cuiuscumque alterius Operis pii, ratione
hujusmodi administrationis possunt conveniri coram Epis-
copo, c. Indicatum, ubi Glos. 1. ver. aliis dicunt, 89. distin-
Clemen. quia contingit, & ut autem premisa, de relig. domib.
Trident. sef. 7. c. 15. & seff. 22. cap. 9. & seff. 25. c. 8. de refor-
ex ratione, quia ubi administratio est gelata, ibi ratio
reddi debet: Belletus dicit. tract. disquis. Cleric. tit. de favor.
Cler. reali, §. 5. n. 87.

Nobilibus in additionibus ad disputationem 49. n. 36. Unde
Laici administratores Hospitalium, confraternitatis, Moni-
tis pietatis, & cuiuscumque alterius Operis pii, ratione
hujusmodi administrationis possunt conveniri coram Epis-
copo, c. Indicatum, ubi Glos. 1. ver. aliis dicunt, 89. distin-
Clemen. quia contingit, & ut autem premisa, de relig. domib.
Trident. sef. 7. c. 15. & seff. 22. cap. 9. & seff. 25. c. 8. de refor-
ex ratione, quia ubi administratio est gelata, ibi ratio
reddi debet: Belletus dicit. tract. disquis. Cleric. tit. de favor.
Cler. reali, §. 5. n. 87.

Confundit ergo supradictis est, disputare quomodo Epis-
copus visitare valeat confraternitatem Laicorum: de quo
videndum Portales verbo Confratratia, n. 1. Ad cuius resolu-
tionem opere pretium est, etiam suppedita Episcopi au-
toritate in creatione, scire alias esse nulla illa exemptione,
alias exempta, alias denique sub immunita Regum protec-
tione, de quibus signum agendum est. De primis dubi-
tum non est ab Episcopo esse visitandas: Clemen. quia con-
tingit, de relig. domib. cuius dispositio à S. Concilio Trid. re-
novatur seff. 22. de reform. c. 8. Barbol. in Pafor. alleg. 75. n.
23. & in collect. ad Conc. c. 8. n. etiam 2. Riccius c. 15. n. 1.
plures apud Bellorum d. §. 5. n. 88. & DD. communiter. Et
eis Episcopus habet intentionem fundatam à Jure, sicut
in Hospitalibus, & alius plus operibus: d. Clemen. quia con-
tingit, de relig. domib. cum aliis congenitus à Belletto d. num. 88.
Quia ratione procurationem tenent Confraternitatem sol-
vere Episcopo eas visitantes, etiam in Hospitalite habent an-
nexum cum Ecclesia, Campanili, & Campanis, & etiam
tatis exercantur: quia hæc privilegium non datum loco, sed
dilectus ex Capitu. dec. 22. 8. num. 3. p. 1. idem Belletus d. tom.
1. tit. de Cleric. §. 11. n. 11.

Quo Concluio extenditur ut procedat etiam in confrater-
nitatibus personarum secularium, in Ecclesiis Regulari-
bus, sive etiam quoad eorum loca, & Capellas,
in his tauris, quæ confraternitatum administrationem
non resipicunt; ut mutata opinione quam tenerat alleg.
75. n. 13. docet Barbol. in Collect. ad tex. in d. c. 8. num. 24. &
seq. Gratian. decif. 48. n. 3. Riccius c. 15. n. 3. pluribus
bus, n. 3. Bellar. in declarationibus ad Conc. d. c. 8. ver. 7. Item
Episcopus potest: Daniel de Nobilibus, d. c. 49. n. 25. in additionibus. Idem etiam defendit Cespedes de Exempti. Regul.
cap. 15. dub. 23. n. 3. & cap. 24. dub. 376. n. 10. Ferro
Manique in quaf. V. car. q. 6. 3. ubi in hac materia notata
digna adducit.

Imò exigere potest a Regularibus ipsis etiam exceptis
rationem de tali executione quam gesserunt: & si circa eam deliquerint, puniri: Clemen. usc. de testam.
& etiam ad solutionem debiti compellere, cum alias ratione
reddito duo continet, & computare date, & debita restituere: *l. si ita fuerit, & si id quareff. de testam. manum. l. non
solum, s. Is qui rationem, ff. de liber. leg. alias enim parum
operatori viliatur, nisi posset Episcopo seu Visitatori com-
pellere debitorum ad solutionem: ut ex Geminian. & Riccio.
docet hoc omnia Bellet. disquis. Cleric. p. 1. tit. de favor. Cle-
ric. reali, §. 5. n. 88.*

Ex dictis infert non solum posse Episcopum visitare,
hujusmodi confraternitatem, verum etiam ius Patronatus
in eis existens: ex Trident. dispositione d. seff. 22. cap. 3. &
ex Ferro Manique in d. c. 2. V. car. 63. docet Cespedes d. c.
15. dub. 23. n. 3.

Que extenso primo declaratur, ut non procedat in
Exemptis, qui in propriis Ecclesiis jurisdictionem quasi
Episcopalem exercent; quia ibi sunt loco Episcopi. Secun-
do intelligitur tantum quoad bona, sed non quoad Capel-
las: ex declaratione Sacra Congregationis, quam referat
Riccius d. num. 3. unde licet contraria declarationem
referat Selius apud Barbol. in d. c. 8. n. 13. tamen dissidentes
declarationes, eo modo ad concordiam reduci posse credo,
ut Capella seu Altaria visitari possint respectu administra-
tionis bonorum confraternitatum, non vero circa ea quæ
administrationem Regularium respiciunt, ex supradictis,
juncto Barbol. d. alleg. 75. num. 24. & seq. Et hac ratione
potest Ordinarius compellere Confrates ad reddendum,

rationem etiam in Ecclesiis Regularibus exceptis existen-
tes, non excepta confraternitate Rosarii: ut ex Praxi Nea-
politana, Bellarm. & alii tenet novissime Daniel de Nobili-
bus iterum in addit. ad d. quæff. 49. numer. fin. vertorem di-
cens: de quo primo etiam perrata fuerat d. q. 49. num. 16.
cum seqq. quem omnino videtas. Et ex hac item protectione 138
nulla jurisdictione Principi, nec Imperium in Protectus acqui-
ritur: Daniel de Nobilibus supra, num. 25. atque ideo pro-
tectione nullam includit jurisdictionem ordinariam, nec
quod loca, nec quod tollit jurisdictionem ordinariam, nec
plures apud Cenedo in quæff. Canon. cap. 11. nisi concurre-
rant alia que arguant subjectiōem: Seraph. decif. 1025.
num. 3. Riccius d. cap. 15. num. 9. Unde cum immediata 140
protectione dicatur quando locus non est alterius jurisdictioni
subjectus, Gabriel. conf. 195. num. 6. Riccius num. 8. tan-
tas dubio visitare poterit Episcopus, etiam si fuerit
Regularium: ut contingit in Metropolitanâ Montis rega-
lis, in qua Canonici sunt Monaci Benedictini.

Quarto ampliatur extensio ut procedat, non obstante
quacumque consuetudine etiam immemorabili, privile-
gio, aut statuto: ut ex decreto Trident. in finalibus verbis, se-
net Riccius n. 4. Sed hoc intelligendum est, nisi sciente &
patente Episcopo, post Concil. fuerit introducendum contra-
rium, ex Sellio observat Barbol. ad d. c. 8. n. 33.

Quinto extenditur, ut non folum in anno, sed &
plures possit exigere rationem administrationis à dictis
Confraternitatibus, & locis piis: ex Gratian. dec. 188. in fine, &
alios quo sequitur Belletus d. n. 88.

Sexto extenditur, ut imodum procedat etiam si in Statutis
Confraternitatis, vel per confunditatem ab aliquo debeat
visitari, qui rationes exigat, & alii faciat: nam hoc non tol-
lit jurisdictionem Episcopi, & cumulative attributa conser-
vatur: ex eodem Trident. seff. 23. o. 9. & ex Ferro Manique d. 4.
Vicar. 63. docet Cespedes de Exempti. Regul. d. c. 15. num. 7.
qui dum ibi limitat ut Episcopus non possit visitare Regu-
larum confraternitatis gubernatorem, nisi auctoritate
Apostolica utatur, male procedit: etenim quotiescumque
delinquit Exemptus in rebus Episcopi subjectus, illius jur-
isdictionis est: q. u. Religiosis, 18. q. 2. ubi DD. Exemplo
Curatorum, ex Trident. seff. 5. de Regul. c. 11. ubi Bar. n. 5. ul-
tra quod hic Episcopus visitare virtute Concilii, ita ut alia ju-
risdictione non indigat.

Si vero Confraternitatem sub immunita Regum fuerit pro-
tectione, libertate est ab Episcopi visitatione, sicut Hospi-
tale, quod sine ipsius Regis licencia visitari non potest: ex
Trident. d. c. 8. cui equum visum fuit tale privilegium
Regibus concedere: quia quemadmodum alios praeceditum
ita debent particularibus fulgeri prærogativis: cap. fin. de
officio Delig. in 6. cap. ne aliqui, de privilegiis, cod. lib. It. Hoc
licentia debet esse specialis, etiam in Episcopo qui nominatur
a Regi; ex Valasco dec. 105. n. 6.2. observat Riccius n.
7. Riccius in d. praxi Confraternitatum, resol. 147. secundum
Moderniores Impressionem, Daniel de Nobilibus cum plu-
ribus, d. q. 49. n. 16.

Que ampliatio non tantum procedit in confraternitati-
bus sub immunita Regum protectione existentibus, ve-
rum etiam in locis ipsi unitis, que sunt sub eadem protec-
tione: ex Novario, Riccio, & Ricciu. d. numer. 7. non
tamen in Hospitalibus omnibus que sunt in Regum ditio-
nibus, vel Regnis, sed in eis tantum que expressè repre-
sentant sub Regum protectione: ut citatus Marta, Barbol.
& Riccio, tenet Daniel de Nobilibus in additionibus d. q.
49. num. 22.

Hæc tamen Regula limitatur, ut non procedat in locis
in quibus Rex non est nisi Marchio, vel Dux, aut Comes;
ut ea mente sacra Congregationis, & pluribus probat Ga-
briel conf. 195. num. 9. lib. 2. & post eum Riccius d. lib. 4.
cap. 15. num. 11. qui m. seq. nota recte Episcopum posse vi-
sitare decentiam & ornatum cultus divini; ex cap. 2. de Cu-
pido Eucharistie, in fin. Marta de Jurisdict. cap. 18. num. 4.
Riccius d. resol. 147. Sed de hoc dubitat Daniel de Nobilibus
bus exemplum ponens in Hospitali Mediolani, cuius
protector est invictissimus noster Rex Hispaniarum Catho-
licus, Frances de Eccles. Cathed.

143

144

145

146

147

148

149

150

151

152

153

154

155

156

157

158

159

160

161

162

163

164

165

166

167

168

169

170

171

172

173

174

175

176

177

178

179

180

181

182

183

184

185

186

187

188

189

190

191

192

193

194

195

196

197

198

199

200

201

202

203

204

205

206

207

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

222

223

224

225

226

227

228

229

230

231

232

233

234

235

236

237

238

239

240

241

242

243

244

245

246

247

248

249

250

251

252

253

254

255

256

257

258

259

260

261

262

263

264

265

266

267

268

269

270

271

272

273

274

275

276

277

rum Confraternitatis, eadem solemnitates, que in alienatione bonorum Ecclesiasticorum requiruntur, atque ideo sine beneficio Sedis Apostolice fieri nequit: ut probant Gratian. d. decip. 517. per totam Barb. d. cap. 11. n. 82. in numeri apud Sperel. decip. 53. num. 3. nec ultra triennium posunt locari, Marius Mura lat. decip. 58. num. 23. & 24. Ventriglia in *Praxi Canonica*. s. 1. n. 3. Barb. d. c. 11. n. 82. & in prescribendi his bonis idem tempus requiriunt quod in prescribendis bonis Ecclesia; ut pluribus resolvit Ricciulus d. cap. 11. n. 15. & seqq. qua etiam ratione confraternitatis in integrum restituuntur, Sperellus dec. 135. n. 5. & 6.

193 Dicitur item ab eodem fonte, quod bona Confraternitatum libera sunt a contributione sicutum: ut pluribus relatis tener Bobad. in *Pol. lib. 5. cap. 5. num. 31.* Riccius in *Praxi Confraternitatum*, refol. 127. n. 6. secundum moderniores impressiones: Nec item tenetur solvere Decimam Papalem quando super beneficiis imponitur: quia confraternitates non veniunt nomine Beneficiorum: *Extrav. unica de Decimis*, Rebuff. in *conf. Gallie*, tom. 2. tit. de Confrat. n. 7. Sed de hoc vide quae diximus cap. 28. de Seminaris Ecclesiarum. ex n. 390. cum sequentibus: Nec item Trebellianica ex legatis ipsis relictis deducitur: Sperellus decip. 135. ex num. 25. ubi notat nec Cameram Apostolicam in eis se intromittere.

194 Ex dictis oritur aliud dubium, an si alienata sint bona, absque iure solemnitate, possit revalidari contractus superveniente consenso Superioris: In quo dicas, quod si utraque Pater velit, confirmari potest; altera vero relinquant, e contra, hor enim distat inter contractum nullum, quia a lege reprobatum, & inter illum qui ex se non est nullus, sed ratione certa forma, vel solemnitatem omisita; quod prius ratificari nequit, nec etiam de consenso Patris in cuius favorem prohibito emanavit, l. a. *Divo Pio*, §. 8. ubi *Glossa verbo Actionem*, ff. de ritu nuptiarum: & ex pluribus quos sequitur Sperellus decip. 45. num. 6. secundum vero ejusdem Patris intercessione accedente consenso revalidatur: l. *Elio pr. serio*, ff. de incho. testam. l. *S. impubes*, ff. de Carbon. 195 Edito. & ita nullus accedente praedicto, cui postea illo medio tempore ius acquistum non fuit, ratificare posse tradunt Gratianus decip. 134. n. 22. & decip. 933. num. 7. Rota decip. 378. num. 4. p. 1. divergunt: Plures apud Sperel. d. dec. 45. n. 8. & seqq. Ad idem est elegans tex. in *L. Iustitiae*, §. 3: quas colludente: juncto. & *S. quis a populo*, ff. de actionibus empti.

196 Quae doctrina multo magis procedit favore Ecclesia, cuius causa invito alio tenet contractus: cap. *Sigla de rebus*, 42. in *Ordin. 12. qu. 1.* quem textum multum commendat Abbas in cap. 1. ne *Sede vacante*: & tenet in numero apud Sperel. n. 1. qui dicit hoc omnes unanimiter admittere, & in eo omnes concordare.

197 Unde Ecclesia, seu Episcopus, vel Superior recte potest ratificare contractum sibi proficuum, adhuc tamen solemnitatis, & non alias: quo casu contractus non definit esse nullus, sed accedente solemnitate suppletur quod defecerat, revalidatur, & altera pars cogitare eti stare, & persistere in eodem contractu, & Ecclesia potest illum cogere: ut late apud Sperel. *sapra* n. 18. qui variis cauteles adducit.

198 Utrum vero Ecclesia, seu confraternitas, possit etiam ratificare alienationem nullam, postquam pars adversa de nullitate dixit dicas affirmativè: ex congelis ab eodem Sperel. ex n. 49. uisque in fin. ubi latissime hanc questionem pertractat, ad quem me refero, norando tantum, quod ad hoc ut empator non sit in suspense, debet Ecclesiam vel confraternitatem monere ut animatum suum declarat: ut opimè idem notavit Sperel. n. 35. quem omnino video ibidem junctis n. 49. & 50.

199 Casu vero quo contractus non tenet, confraternitas non solum premium quod recepit, verum etiam utilitatem, quam ex eo percepti restituere tenetur: ut ex pluribus *Mediolanen. Quart. 14. Martii 1622. coram Merli. decip. 19.* ubi late rationem reddit num. 3. dicendo quod affinitas Juris tunc sufficit ad concedandam manutentionem, juxta

An autem penas *Extrav. Ambitiose, de rebus Ecclesie*; sic alienantes incurvant: dicas quod ex ignorantia contrahentium, dummodo non conjuncta cum ingeni temeritate, non incurvant: ex eodem Sperello num. 13. & sequentibus: sed de hoc vide quae in simili notavimus cap. 5. de forma & structura Ecclesiarum Cathedra 205 lum, ex n. 55. & seqq. ubi late disputamus an Laici ingredients Sacramentum tempore quo divina celebrantur, penas a Iure statutas incurvant, & an ob ignorantiam liberentur.

Major vero difficultas versatur circa utensilia unius confraternitatis, quæ alteri non possunt trahi, nisi de consensu Confratrum & Officialium illius, accedente Episcopi consensi: ex tex. cap. 1. de rebus Eccl. l. *Quisquis*, l. penult. Cod. de spectac. lib. 11. Rebuff. sup. num. 9. ita Sanlegeros par. 1. queſt. & refol. benef. cap. 45. num. 1. ubi plura disputantur. Non enim unum Altare debet exi, ut alius cooperatur: 207 cap. *Cum causam*, c. *Extrav. de Prob. Franc. Marc. decip. 101.5. Solorz. de Ind. iure*, tom. 2. lib. 5. cap. 21. n. 50. tamen non impeduntur contributio[n]es, uno laudantur 208 qua ex mera liberalitate sibi Confratres imponunt pro celebrazione festivitatis aliquicui Sancti, vel alio opere pio: de quo videndum est Boba. in *Pol. c. 5. n. 21.* Riccius. *Incurb. Eccl. lib. 4. c. 5. n. 2.*

Item ex quo relicta Confraternitati, in opus pium 209 confertur relata, ut pluribus probat, contrariai respondentes, Bellocus *dysquis. Cleric. p. 1. tit. de favor. Cleric. real. 5. num. 86.* quod extendunt etiam resolutio nihil exprimat, nam rale legatum ipsi relictum, ad pios usus distribuendum relinquuntur: late Sperellus dec. 135. num. 23. cum seqq. Ex eo recipit Episcopus Canonicum portionem, Rebuff. sup. 210 n. 8. Barbol. d. allegh. 75. n. 43. non tamen debetur de caudelis & innoticiis que Confratres etiam facultates portant in finire Confratrum, ex decreto S. Congregationis, l. *Mar. 211 1616. relat. a Barbol. de uni. bre Eccl. lib. 2. cap. 24. n. 39.* & 40. Tondut. de Sanlegero p. 1. *question. & refol. benef. q. 88. n. 5.* nec de his deducit Falcidia, aut Trebellianica, ex pluribus quos sequitur Riccius cap. 11. n. 17. & 18. *Spec. rel. dec. 43. n. 25.*

Quando vero relictum vel datum confraternitati, debetur Ecclesia ubi sua est: quando autem ipsi: prater supradicta in Patronatu, que hic applicari possunt, Dicas breves, quod quando non datur ad certum usum, tunc intuitu Ecclesiae datum censoritur; cum vero habentur respectus ad opera pia, que ibi exercuntur, ipsa contemplata conferunt: atque ideo in primo casu ad Parochium oblationes, & elemosyna speculantur secundo vero ad confraternitatem, & ejus Rectorem: ut ex Merli. dec. 37. ex n. 9. uisque ad 12. p. 5. recent. & alios docet Tondut. de Sanlegero in *question. & refol. benef. c. 6.3. ex n. 8. usque ad 12.* vide etiam Merlinum. dec. 25.7. de quibus vide diximus *sapra* c. 16. de *Capellis*, ex num. 166.

Vero dum non constat an relictum Confraternitati, si pro aliquo usu destinato, id tamen expendum est in usus pios qui ibi exercuntur secundum consuetudinem loci illius; ac electi videntur Confratres administratores & rotatores & pauperes, qui ex hoc opere aluntur, vel opus pium illius Confratris commeditam percipere debet: Grat. decip. 48.1. & pluribus probat Sperel. dec. 43. num. 24.

Bona etiam Confraternitatum in dubio censoritur stipula pro se & suis descendentiis, non vero pro heredi bus extraneis; sicut bona Ecclesiastica: Magonius decip. 19. num. 13. & 15. cum seqq. Riccius d. cap. 11. num. 14. in fine.

De Quarta vero funerali, qua ratione Sepultura debetur Curatis; videndi sunt citati à Portales verbo *Confratia*, n. 2. tamen non est dubium solvendam non esse à Confraternitate vel Confratribus Curatis in possessione existentes, ab eo quod sufficientia Juris sufficiat, ex optima dec. *Mediolanen. Quart. 14. Martii 1622. coram Merli. decip. 19.* ubi late rationem reddit num. 3. dicendo quod sufficientia Juris tunc sufficit ad concedandam manutentionem,

juxta doctrinam tex. in cap. *Pastoralis*, de his que sunt à Prelatis: cap. *Ad adventiam, el primo*, de Ecclesiis adiunctis, juncto Seraph. dec. 1497. cum versamur in Jurisdictionalibus, in quibus loquitur Rota dec. 273. num. 1. & decip. 582. num. 1. & decip. 501. numer. 1. & seqq. par. 2. recent. at vero in non jurisdictionibus Contrarium procedit: quare decisoum Seraphini pluries Sacra Rota reprobat, & ab ea recessit; ut in *Reatina Decimorum 4. Decemb. 1606. coram Iusto, & in Mediolanen. Decimorum 9. Junii 1610.* & per eas Merlin. d. decip. 19. num. 5. Casu ve-

219 rò quo Quarta debetur quando assilunt humatione cadaveris, de inoticias seu cereis qui portantur per Confratres facultates funera afficiantur. Quaræ funeralis non debetur, ex mente Congregations telle Barbol. de uni. bre Eccl. lib. 3. cap. 24. n. 39. & *Apostolicarum decisionum Collect. 62.4. num. 4.* de quo etiam videtur Lezana in *summa Regul. tom. 3. verbo Quarta funeralis*, n. 7. in fin. fed. de hoc adhuc item pendere in Urbe, Parochiis praetendentibus hoc esse intelligendum de cereis Confraternitatis, non de illis quos heredes defunctori donato ut defurantur in ipso funere, refert Tondut. de Sanlegero par. 1. *question. & refol. benef. cap. 88. n. 5.*

Hinc etiam deducit quomodo in similibus Statutis 230 possunt per viam legis disponere, ut certum aliquod solvantur pro igit[re]bus, quo non solventur Confratres non admittantur: Nam si conceperint hoc modo, non admittantur Confratres nisi decem solvant, non valet: quia excludit pietatem: hoc vero potest solvant decem pro ornamenti, vel alii p[ro]p[ri]e 231 tibus necessariis Confraternitatis, valet: Rebuff. n. 5. & post Colnam Guymier in *pragmatica sanctorum. tit. de annotationibus, in verb. Confusandis*, & alios notavit Tondut de Sanleg. in queſt. & refol. benef. c. 47. n. 4. Gutierrez. *Can. quinq. lib. 1. cap. 35. n. 5.* quem sequitur Riccius d. c. 5. n. 2. Quare si totum quod solvant, in p[ro]p[ri]o usus convertitur, valeat Lex, five Statutum; ut citato Sanchez in *conf. moral. lib. 2. c. 3. n. 8.* probat idem Sanleg. quo pacto conciliantur plura DD. testimonia quae ipse Sanleg. adduxerat d. num. 4. probantia non valere statuta que prohibent quemquam admitti nisi decem solvant, licet enim hoc modo concepta excludant pietatem, ut diximus: tamen si addatur pro Missis vel *Ornatibus*, five aliis operibus p[ro]p[ri]is, Statuta valent, nec prohibentur, ut ex Archidiaco in cap. *si quis*, 42. d[omi]n[u]m. Rebuff. & Sanleg. *locis superioris citatis*, Gutierrez *question. Canon. lib. 1. c. 3. n. 5.* Riccius cap. 5. n. 2. nec hoc casu simoniam sapere doct[er] cum pluribus Pellizarius in *manual. d. tom. 2. tract. 4.5. folia* n. 277.

Circa qualitatis vero eorum qui sunt admittendi, dubitari item potest, an per viam legis possit statutum quod certe persone admittantur, & non alii? In quo negativè refutatur: nam quantum ad Dei cultum, non est masculus neque feminus, ut dicebat Apostolus *ad Galat. 3. id est* quod omnes possunt esse de confraternitate, si opus cujus causa insufficiunt, sexu, vel statu non repugnat: Barbol. in *l. fin. n. 16. ff. de Collegiis illicitis*, Riccius c. 7. n. 7. id est five 233 sunt majoris, dummodo sumum rationis habeant naturalem, & doctrinam Christianam non ignorent, nec sint facinorosi, aut turpis vita, vel infamia labet notari, admitti debent: ita *Conf. Provinc. Mediolanen. 5. Riccius sapra* n. 3. nec Religiōsi intervenient licet si Superioris excludantur, Bart. in *d. fin. n. 17.* Riccius d. c. 7. n. 6. & 7. Bordonus *tom. 2. refol. 72. num. 4.1.* Graffius *tom. 2. conf. 4. de Parit. n. 16.* 234 Pellizarius in *manual. Regul. tom. 2. tract. 8. c. 5. fol. 6. ex nu. 269.* ubi notat, Religiōsum absque licenti Superioris ingredientem, non lucrari Indulgencias.

Majorem vero difficultatem continet an servi possint esse Confratres: Et quidem accedente consensu Domini, nulla potest esse dubitatio: quia sicut possunt esse de Collegio, l. 3. ff. de *Collegiis illicitis*, ita possunt esse de Congregatione: Bart. in *l. fin. n. 17. ff. codicis*: quare deficientem consensu Domini Contrarium voluit Bart. *prox. citatus*, per tex. in *d. 2. refol. 72. num. 4.1.* Graffius *tom. 2. conf. 4. de Parit. n. 16.* 235 Ita quod est in *concernentibus eius institutum*, l. *fin. Cod. de Irisib[us] 2.5. quare quotiescumque confraternitatis approba-*

*223. Sic et[em] & constituta Confraternitas, Reclorem, Administratorem, seu Economen, vel alium, quovis nomine nuncupetur, debet habere, ne alias acephala sit, en modo quo infra explicabitur ex num. 274. & legibus debet gubernari, cum lex sit vita Republice seu Communis; 224. de quo videnda sunt que notavimus c. 28. de Seminaris ex num. 524. cum seqq. quare de ambobus est disputandum. Et quidem circa leges, certum est ipsam facere posse statuta in concernentibus eius institutum, l. *fin. Cod. de Irisib[us] 2.5. quare quotiescumque confraternitatis approba-**

*225. omni. Iudic. Franc. Mat. decip. 1635. vel 1655. que ut afficiant & obligent, ab Ordinario debent approbatex Conf. 226. Clem. VIII. & notavit Riccius. cap. 5. num. 1. ita studente ratione; quia subditus alias non potest statuere propria auctoritate, nisi in concernentibus administratorenum honorum, Loscus de *Iure universitatum*, p. 3. cap. 15. n. 2. & 3. quare quotiescumque confraternitatis approba-*

227. feit. Contra. Et quidem accedente consensu servis non ordinandis: neque etiam ad Minores, c. 1. e. Si quis obligatus, 5.4. dif.

Verum contra opinio est verior: neque ab ea receden-

dium est. Nam in concernentibus pietatem, non est differen-

tia inter servum & liberum, ut ajetur Apostolus in d. cap. 3.

ad Gal. Non est servus nego liber. & cap. 1. de coning. ser-236

verum: ubi omnia Sacramenta concedunt servis, atque ita confraternitatis in gressu prohiberi non potest, cuius insi-

titutum non prohibet quo minus debita servitia Domino 238

præstentur, cum totum illud quod conductit & disponit ad salutem animæ facilius consequendam, etiam servis concedi debat; neque hac omnia Dominus prohibere potest, quia quod illi non nocet, & seruo prodest, concedendum ipsi est; l. 2. ff. folio Matrimonio.

Jamque patet intellectus ad tex. in d. l. 3. ff. de Collegiis illicitis, qui non loquitur in Collegio causa Religionis instituto: textus vero in o. 2. de servis non Ordinandis, longe diversam habet rationem; cum Ministerio servili Clericis dignitas infameret, cap. 1. eodem tit. de servis non ordinandis, juncto c. unico, de oblig. ad ratificationem, que infamia non consideratur in confraternitate, ut notavit Ricciulus d. q. 7. n. 7. quibus addet pro confirmatione, quod hac eadem ratione Sacraenta Matrimonii, & que ordinantur ad salutem eternam, (Ordine excepto) idem servis non prohibentur, quia per ea dignitas Christiana non infamatur, sicut in Sacerdotio, quod necessarium non est ad salutem: & cum particularis ratio in eo militet, quo in aliis non reputetur, mirum non est si Sacramenta Ordinis servus interdicuntur, quod omnibus aliis permititur.

Exemplum Monachorum continet difficultatem. Verum solito in eo stat quod Monachis libertas arctius tollitur per Obedientie votum, per quod subiectum Prelato quod observantiam Regule, que frequenter impedit usum confraternitatis, & cum illo repugnat; servus vero subiectus Domino, quod obsequia corporalia, non vero quod spiritualia: d. cap. 2. de coning. servorum: ideo mirum non est si huic conceditur quod illi negatur: Ricciulus n. 7. vers. fin. quare eandem tuerit sententiam Pellizarius in manual. Regul. d. tom. tract. 8. o. 5. sec. 6. n. 269. Ad ingredium vero scias, non esse opus personaliter quis accedat, sed suffici quod procuratorem mittat, nisi habitum particulari sulcipere debeat; quo cafa personaliter debet accedere: Bordonus & Navarus apud Pellizarium sopra, dict. num. 269.

Quod congregationem sciendum est, quod cum confraternitas non sit annexa loco, sed de per se sit separata, nec Collegium habeat se, seu personale, ut post Coccini, decisi. 472. n. 2. Lott. de re benef. lib. 2. qu. 10. mon. 46. & 52. Bobad. in Polit. lib. 2. cap. 17. num. 141. docet Ricciulus. cap. 246. n. 1. & haec ratione nec dicitur Universitas, Merlin. dec. 407. n. 17. idemque potest ubique congregari, ex Rota d. 27. decisi. 472. & Ricciuli. ubi proxime, n. 3. Monialium Monasteriorum exceptis, ex declaratione facta Congreg. Episcoporum Vicario Barenf. Aprilis 1595. Cuius interdicti ratio non obsecre deducitur ex tex. in cap. pervent., 18. q. 2. ubi 248. Monialibus conversatio interdicuntur, sicut frequentia, in cap. Monasteria, de vita & honest. Cleric. & in cap. periculof. de statu Regularium. Quod etiam apud prios Romanos obserbabantur, apud quos Senatus non poterat nisi in Augurali loco haberet, & Templum Vestalium Virginum, haec ratione non fuit consecratum; telle Silvio in 7. Aenea. ibi: horrendum sibi ac religione parentum: notat Ricciulus d. o. 3. n. 4. & 5.

Circa receptionem Confratrum dicendum est, Antiquiores Confrates debere Juniores admittere ad eorum certum; ut optimè declarat Rota apud Merlin. decisi. 270. n. 20. in coequa major pars suffragiorum sufficit: Gratian. cap. 2. per totam: tamen circa hoc leges seu pacta facere non possum, quod in Confratribus certaruntur persona admissi, mitiantur, quia dispositio tamquam sapiens Monopolium improbat: latè Salomon de Paze consilio 47. datur tamen legitima contradictione pro admissione, cum omnes indistincte non cogantur admittere: ex Riccioli. cap. 10. num. 1. & 2. justa autem entia causa non admittendi hominem turbulentum, ex Ricciulo prox. cit. n. 3. facinorofum, turpis vita, aut infamie labo notatum, vel doctrinam Christianam ignorantem: ex Gavantu in Manual. Episcoporum, verbo Confraternitatis, num. 15. & 16. Sed cum hoc injuriam sapiat, ab eo poterit redire appellari: Guttierei. Canon. question. d. lib. 1. cap. 35. num. 24. & de omnibus his appellativis & differentiis, quæ inter Confrates oruntur, ad 257. Judicem Ecclesiasticum erit recurrentum, ad quem perti-

nent cognitio: Barbos. d. c. 11. n. 8. Bobad. in Polit. lib. 2. cap. 17. n. 139. & c. 18. num. 228. Pellizarius in manual. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 5. sec. 6. ex n. 76. post admissionem item 258 eadem ratione expelli non possunt, nisi moniti non se emendaverint: Gavan. num. 17. Si autem scire desideras an fratibus Tertiariis S. Francisci Regularibus competat jus recipiendi Fratres, de novo ingredi volentes, an vero totum hoc Minoribus de observantia? Dicas quod istis, 259 non illis: ex late deductus à Merlino de vis. 720. per totam.

Post admissionem Confratris, certa item ceremonia observanda fuit: unde si vestibus vel signis utantur, ab aliquo Sacerdote prius benedicenda, ipsi sum imponenda, 261 illeque non domi, sed in confraternitate servanda sunt, ne deserviant pro aliquo indecenti ulti: item nec Arma sub illici sunt deferenda, alios enim vestibus talibus absque ea solemnitate indui prohibentur, sicut nocturnas facere processiones, ne sub praetexta pietatis turba fiant, & nascuntur rumores: ut notavit Ricc. e. 6. ex n. 1. uisque ad 4. 263.

Admissionis Confratribus, & Confraternitate fundata, duabit potest an liberè possint relinquare Ecclesiæ, ubi sita sunt, & ad aliam se transferre? In quo affirmative resolvendum est, ex ratione supra adducta: videlicet quod confraternitas non adhaeret loco, idem per permanere cogenda non est: hoc enim distas inter Beneficiatos alios Ecclesiæ, & Confrates confraternitatis ibi fundata, quod Beneficiari persona infra & obligata est loco, ita ut Collegium sit in Ecclesiæ, & Ecclesia in Collegio, & illa duo unum sunt ratione inseparabilis conjunctiones: ut in cap. 265 requijs. 5. de testam. ad modum Religio profesi cum uno Monoaferio; & de quo in cap. fact. de l'heure ando: & in cap. 266. Quis vero, 16. q. 1. at vero in confraternitatibus, nec ipse, nec persona illarum, loco, nec locus personis & confraternitatis, inseparabiliter adhaerent; ut post Petrum de Ubaldis in tractatu de Canonice. Episcopi, quest. 14. in prim. numer. 14. & 22. resolvit Rota apud Coccini, dec. 472. & pecos Tondut. de Sanleg. in question. & resol. benef. 9. 43. num. 7. Et cum omnia libeta sint in Confratribus & Confraternitate, mandatum de manuteningendo Ecclesia ubi sit concedi non potest: Surdus cons. 227. num. 81. & seqq. 268 Tondut. sup. num. 3. & ex eadem ratione liberum est Ecclesia ubi sit Confraternitas illam dimittere: ex Tond. d. 4. q. 43. n. 8.

Ex dictis inferatur, ex eadem ratione liberum esse ingressum, & egredium Confratum ex Confraternitate; ita ut nullus possit cogi ad ingrediendum, nec etiam ad non egrediendum; sed liberè possunt ingredi, & post ingressum cedere, illamque distare: Innoc. in cap. dilecta. & de ex. decisi. Prelat. & DD. statim citandi: hoc tamen pacio intelligitur supradicta doctrina, ut egredientes nihil de bonis confraternitatis retinere: ut per Rebus. d. tit. de Confratris, n. 1. Guttierei. d. c. 3. n. 1. Riccioli. d. lib. 4. c. 1. n. 10. & per tex. in l. 1. ff. de Collegiis illicitis: eadem defendit sententiam c. 10. n. 7. quod intelligitur de bonis confraternitatis etiam ab ipso egrediente donatis, non vero de illis quae ad ipsum proprium sunt designata; veluti vestis fraternalis, vel alia insignia confraternitatis, ut post Bart. docet Riccioli. d. capite. 10. num. 7.

Utrum vero ad essentiam confraternitatis requiriatur 274 Rector, dubitari potest; in quo credo sub nomine Rectoris præcisè non requiri qui præsideat: nam licet Caput requiratur, ut in qualibet Communitate, ne aequalib. sit, ut 275 diximus; & probat texus in cap. nullariatione, 93. diff. tam non existente Rector, magis dignus præcedat. Et hoc de causa nec in Ecclesiæ in quibus vere & propriè adesse debet Capitulum, non requiritur Dignitas sub primaria præfacia, hoc est Prelatus, quia ex multis deficere potest hac qualitas, quo casu antiquior præcedat: ex late congregatis, pluribus citatis, à Lotter. de re benef. lib. 1. q. 14. ex n. 80. unde Caput representatur per maiorem illius Communitatæ, que habet inseparabilem jus: ex Lotter. n. 86. & 87. exercitum vero si per antiquorem, ipseque omnia qui ad Rectoris officium pertinent, administrabat; ut pluribus resolvit Riccioli. c. 8. n. 1. Unde licet soleant sibi constitutre Recto-

rem, iuxta tex. in l. fin. Cod. de iuri dijst. omni. Indic. l. item Magistr. ff. de pallis, l. Collegia, §. fin. ibi: Curatores horum Corporum, ff. de Collegiis illicitis, tamen non requiri certum est, cum eo non existente, magis dignus præfideat loco Rectoris: ex Abbate in cap. 1. verbo Petro videtur, de electione: Innoc. in cap. cum non ignor. verbo unius, de prebendis; Riccioli. d. c. 8. n. 1. Unde cum Rector dicatur ille qui Provinciam regit, Bart. in l. 1. C. de excusatione munifici, lib. 10. Card. Tusc. lit. O. concl. 89. & lit. R. concl. 82. n. 2. & similiter hoc confeatur medio antiquiore Confratrici, quod medio Rectori, merito dicendum est cum non requiri ad essentiam confraternitatis.

277 Sed quisquis ille sit, five Rector, five Praesidens; videendum est quid facere possit, qui vel eligi debeat: Et quoad hoc, quicunque de confraternitate potest eligi, five Clericus, five Laicus: Bart. in l. fin. n. 13. vers. Quodam sunt, ff. de Collegiis illicitis: Riccioli. c. 8. n. 2. Electione vero Rectoris, & Officialium ad ipm confraternitatem pertinet: approbatio tio ramenorum & confirmatio ad Superiorem, five Episcopum seu ad ejus Vicarium Generalem spectabat: de primo Daniel de Nobil. ad d. disp. 4. 9. n. 3. post Bellarm. in declarationibus in Conc. de secundo Gavantu. in Manuali Episcoporum, verbo confraternitatis, n. 1. qui omnibus Officialibus loquitur: Rota in Aversana funerali, 25. Junij 1614. coram Coccini n. 15. apud Maraniam contra. Iur. p. 4. post responsum n. 1. pag. 112. nec exponi potest 40. horum Orationis ab aliis similis licentia Episcopi: Gavan. num. 2. Barb. n. 16. Item nec feria quinta in Paraclete & Sabato sancto 300 Officium celebrare: Item nec ultra benedictiones Candelarum, Ramorum, frugum; sub pena fulpentionis in Sacerdotem, in aliis vero Confrates arbitrio Episcopi imponebant: neque in Nativitate Domini, Ascensione, Pentecoste, Assumptione B. Virginis, & felio omnium Sandorum celebrate licet. In aliis vero diebus, quotiescumque libuerit in privato ipsius Oratorio celebrari potest: & satisfaciunt precepto audientes: Diana resol. moral. p. 9. tract. 1. de Orat. priuata. resol. 3. in fin. In Dominicis vero & aliis festis non debet fieri Sacrificium, nisi tempore & hora ab Ordinario prescribenda, ut ex decreto Congregationis scriptum reliquit Riccioli. d. c. 6. ex n. 5. uisque ad 10. 303 Gavan. ex n. 2. 5. uisque ad 2. ubi officium B. Virginis tantum submissa voce recitare, non vero cantare permittitur. 304 Sed circa benedictionem Palmatum, ignis, & aquæ, & predicationem Concionatorum ab Ordinario approbatum, contrarium defendit Barbos: ex Lezana, auditorie declarationis facta Congreg. quod verius judico, nec in hoc inconvenienter reperio, & sic praticari conspicio in hac Civitate Casaraugustana.

Sed & si aliando aliqua Officia seu Anniversaria fieri debent, ex instituto vel devotione, precedente licentia, talia Officia vel ante, vel post Officium Cathedrale, vel Parochialis Ecclesie dicenda sunt, ex eodem Gavantu; neque ibidem benedictionem, five thurificationem Confrates fibi vel aliis impendere possunt, ex d. Gavan. n. 31. & seqq. quod in Metropolitanâ nostrâ Ecclesie Casaraugustana ita observarunt: quandoquidem Anniversaria confraternitatis S. Valerii Patroni nostri post officia, cisternarum vero confraternitatum Portionariorum S. Vincentii secundi Patroni, five Beneficiorum sub iuvocatione S. Leonardi, ante Officia, vel S. Martini, five omnium Sanctorum, partim ante, partim postea celebrantur.

Item & Confrates possunt habere Campanam non relataente Episcopo, vel de illius licentia: quam postquam habuerint, in professione conservantem ipsius possunt manuteneri: de quo latè Tond. de Sanleg. in question. & resol. benef. cap. 63. numer. 2. & hic locus, five Confraternitas auditorie Episcoporum fundata, tam quadam loca, quam quadam personas immunitate gaudet: Diana resol. moral. p. 4. tract. 1. resol. 37.

Sed dices, facultatum est dare licentiam habendi Campanam; ergo non potest dari manutentio, quæ in facultatis non casit, nec facultativa præscribantur, DD. in l. fin. 309 C. de prescriptione trinitatis amorum. Verum hoc non obstante, non est recendendum à nostra opinione: nam cum hoc recipiat cultum divinum, impedi non debet ma-